

Quyền của Quý Vị nếu là Nạn Nhân của Tội Ác

Sách này giúp quý vị hiểu biết về những quyền mà quý vị được hưởng nếu quý vị là nạn nhân của tội ác. Hành động tội ác thể hiện qua nhiều hình thức khác nhau như cướp bóc, đả thương v.v... . Quý vị có thể là nạn nhân của những tội ác đó.

Đạo Luật đối với Nạn Nhân Của Tội Ác (Victims of Crime Act) của tỉnh bang B.C. quy định những nạn nhân của tội ác cần phải được tôn trọng đối xử trước luật pháp.

Là nạn nhân của tội ác, quý vị có quyền được biết về:

- những dịch vụ dành cho quý vị
- quyền được bồi thường thương tích căn cứ theo Criminal Injury Compensation Act (Đạo Luật Bồi Thường Thương Tích Hình Sự)
- hoạt động của hệ thống tư pháp
- việc điều tra của cảnh sát và vụ xét xử
- bản án của can phạm
- quyền giữ kín đời tư căn cứ theo Freedom of Information and Protection of Privacy Act (Đạo Luật Bảo Mật Đời Tư và Tự Do Thông Tin)

Mục lục

Những Điều Cần Biết Nếu Là

Nạn Nhân Của Tội Ác4

- khi tội ác ảnh hưởng đến đời sống quý vị
- những dịch vụ dành cho nạn nhân

Nếu Tôi Bị Thương Tích Thì Sao? . . .7

Hệ Thống Tư Pháp Hoạt

Động Ra Sao?9

- cảnh sát
- Công Tố Viên
- tòa án
- giáo dục cải tạo

Làm Sao Giữ Kín Đời Tư ?19

Nếu Tôi Có Điều Muốn

Khiếu Nại Thì Sao?21

Ai có thể giúp đỡ nếu tôi

không nói được tiếng Anh?22

- Tim Thông Dịch Viên

Những Điều Cần Biết Nếu Là Nạn Nhân Tội Ác

Khi Tội Ác Xáo Động Cuộc Sống

Những hành động như trộm cắp, hành hung và phá hoại tài sản v.v... là những hành động tội ác. Và khi những hành động đó xáo động cuộc sống bản thân và gia đình, quý vị có thể cần tìm hiểu và được giúp đỡ sau khi sự việc xảy ra.

- những dịch vụ dành cho nạn nhân
- hoạt động của hệ thống tư pháp
- cuộc điều tra của cảnh sát
- việc truy tố bị cáo
- việc xét xử
- bản án dành cho can phạm

Căn cứ theo các điều luật khác, quý vị cũng có quyền giữ kín đời tư, quyền được thông tin và bồi thường.

Những Dịch Vụ Dành Cho Nạn Nhân

Dịch vụ Dành Cho Nạn Nhân có hơn 100 văn phòng tại các khu dân cư trong tỉnh bang B.C. Những văn phòng này cung cấp cho quý vị các dịch vụ miễn phí khác nhau, tùy thuộc vào những điều kiện dưới đây:

- nơi quý vị sinh sống
- hình thức phạm pháp
- ảnh hưởng của tội ác trên đời sống quý vị
- giai đoạn của cuộc điều tra hoặc giai đoạn xét xử

Nhân viên làm việc giúp đỡ nạn nhân là những người có khả năng chuyên môn. Họ có thể giúp quý vị trong những dịch vụ như sau:

- giúp quý vị đối phó với những ảnh hưởng do hậu quả của hành động tội ác gây ra
- nâng đỡ quý vị về mặt tinh thần
- giúp quý vị làm đơn xin bồi thường thương tích nếu hội đủ điều kiện
- giới thiệu quý vị đến các cơ quan khác để được giúp đỡ thêm
- thông báo tiến triển của cuộc điều tra và việc xét xử
- giải thích thủ tục tòa án và chuẩn bị tinh thần cho việc xét xử
- giúp quý vị điền đơn trình bày hậu quả của tội ác đối với cuộc sống quý vị

Muốn tìm đến những văn phòng dịch vụ gần nơi cư ngụ, gọi số điện thoại miễn phí:

Victim Information Line
(Đường Giây Thông Tin cho
Nạn Nhân) : 1-800-563-0808

Nếu Tôi Bị Thương Tích Thì Sao ?

Nếu bị thương tích do hậu quả của tội ác, hoặc nếu có người thân trong gia đình bị giết hại, quý vị có thể được bồi thường căn cứ theo Đạo Luật Bồi Thường Thương Tích Hình Sự (Criminal Injury Compensation Act).

Quý vị có quyền xin đền bù những:

- mất mát thu nhập hoặc thiếu hụt lương bổng
- chi phí gặp cố vấn
- chi phí y tế mà bảo hiểm y tế không đài thọ

Lưu ý: Đạo Luật Bồi Thường Thương Tích Hình Sự không đền bù nếu quý vị bị thương tích do tai nạn xe cộ.

Sau khi khai báo sự việc xảy ra cho cảnh sát, quý vị có thời hạn một năm để làm đơn xin đền bù. Quý vị có thể tự làm đơn hoặc nhờ người khác làm giúp dù chưa ai bị kết tội trong việc này.

Văn phòng dịch vụ nạn nhân có thể giúp quý vị điền đơn. Để tìm hiểu thêm việc bồi thường thương tích, quý vị có thể gọi những số sau đây:

Chương Trình Thương Tích Hình Sự (Criminal Injuries Program):

**gọi số miễn phí
1-800-661-2112,
chuyển tiếp số nội bộ (local)
6400**

**Vùng Lower Mainland gọi số:
(604) 244-6400**

Hệ Thống Tư Pháp Hình Sự Hoạt Động Ra Sao?

Hệ thống tư pháp hình sự gồm có bốn phần chính: cảnh sát, Công Tố Viện, tòa án và giáo dục cải tạo.

Trong quá trình tiến triển của sự việc, quý vị có quyền được biết:

- tên của bị can
- tội danh truy tố bị can
- bản kết tội bị can
- căn cứ lý do đối với quyết định liên quan đến tội phạm
- ngày giờ, địa điểm, mục đích và kết quả của mỗi lần ra tòa có khả năng tác động đến bản án hoặc đến việc trả tự do tạm thời cho bị can để chờ ngày xét xử.

Lưu ý : Đối với bị can dưới 18 tuổi, những thông tin về người đó sẽ được Đạo Luật đối với Thiếu Niên Phạm Pháp (Young Offender Act) giữ kín, vì thế sẽ không được tiết lộ cho quý vị.

Cảnh Sát

Cảnh sát có trách nhiệm điều tra mọi tội ác khai báo. Họ thu thập chứng cứ để thụ lý sự việc và xác định thủ phạm.

Trong một số vụ, cuộc điều tra kéo dài hàng tháng. Đối với một số khác, không tìm ra hung thủ và không dẫn đến truy tố.

Nếu cảnh sát tìm ra nghi can và có đầy đủ bằng chứng về sự việc, họ sẽ đề nghị Công Tố Viên (vị luật sư đại diện chính quyền đưa vụ việc ra tòa) để truy tố hình sự.

Căn cứ theo Đạo Luật Đối Với Nạn Nhân Của Tội Ác (Victims of Crime Act), quý vị có quyền được thông báo diễn tiến cuộc điều tra của cảnh sát.

Công Tố Viên

Công Tố Viên là luật sư đại diện cho chính quyền, và là luật sư bên nguyên cáo. Công Tố Viên:

- xem xét lại đề nghị của cảnh sát
- quyết định tội danh truy tố bị cáo
- đại diện chính quyền đưa vụ việc ra tòa án

- có mặt tại mọi phiên tòa
- cung cấp mọi thông tin cho thẩm phán (quan tòa), điều đó có thể tác động đến quyết định của thẩm phán về án lệnh hoặc các vấn đề khác.

Quý vị có quyền đích thân trình lên tòa những hậu quả của sự việc ảnh hưởng xấu trên đời sống của quý vị.

Công Tố Viên có thể đưa cho quý vị tờ đơn Victim Impact Statement để quý vị điền vào. Trong lá đơn này, quý vị có thể cho biết cụ thể những hậu quả của sự việc đối với cuộc sống quý vị. Quý vị có thể nhờ văn phòng Công Tố Viện hoặc Dịch Vụ Nạn Nhân điền giúp đơn.

Theo Đạo Luật đối với Nạn Nhân của Tội Ác (Victims of Crime Act), quý vị có quyền trình bày lên tòa những ảnh hưởng của tội ác tác động xấu trên đời sống. Quý vị có thể trình bày điều này trước tòa trước khi bản án được tuyên bố, hoặc quý vị có thể dùng tờ đơn Victim Impact Statement để thay lời nói.

Tòa Án

Hệ thống tòa án tỉnh bang có ba bậc: Tòa Án Tỉnh Bang, Tòa Án Tối Cao, và Tòa Kháng Án (Phúc Thẩm) của B.C. Phần lớn các vụ hình sự đều xét xử tại Ban Hình Sự của Tòa Án Tỉnh Bang.

Tòa án tối cao giải quyết những vụ án mạng và một số những trọng tội khác. Một số vụ hình sự được giải quyết tại Tòa Án Tối Cao hoặc Tòa Án cấp Tỉnh bang.

Phiên xử tại Tòa Án Tối Cao có thể chỉ có một mình vị thẩm phán xét xử hoặc có cả thẩm phán và bồi thẩm đoàn. Phiên tòa sơ thẩm được tiến hành tại tòa án cấp tỉnh trước khi được chuyển lên Tòa Án Tối Cao. Trong trường hợp này, là nạn nhân quý vị có thể buộc phải ra tòa hai lần; lần đầu tại phiên tòa sơ thẩm Tòa Án Tỉnh Bang và sau đó tại phiên xử chính thức tại Tòa Án Tối Cao. Tuy nhiên nếu phiên xử chỉ diễn ra tại Tòa Án Tỉnh Bang, quý vị có thể chỉ ra tòa một lần.

Trước khi phiên xử bắt đầu, quý vị có thể nhờ nhân viên làm việc tại văn phòng Dịch Vụ Nạn Nhân hướng dẫn tham quan tòa án để làm quen trước với thủ tục tòa án.

Nếu cần phải nghỉ việc để gặp nhân viên làm việc tòa án hoặc phải ra tòa, chủ hãng không thể gây khó dễ cho quý vị. Theo quy định của Đạo Luật đối với Nạn Nhân của Tội Ác (Victims of Crime Act), chủ hãng không được quyền gây khó dễ khi quý vị phải nghỉ việc để ra tòa.

Tiết Lộ Những Riêng Tư Cá Nhân

Luật sư bên bị cáo (phía biện hộ) có thể yêu cầu bác sĩ hoặc cố vấn của quý vị tiết lộ những điều mà Công Tố Viên chưa biết. Nếu không muốn tiết lộ những điều riêng tư bản thân, quý vị có thể liên lạc với luật sư nhờ sự giúp đỡ.

Nếu không có khả năng mượn luật sư, theo quy định của Đạo Luật đối với Nạn Nhân của Tội Ác (Victims of Crime Act) quý vị có quyền yêu cầu có luật sư để được giúp đỡ trong mọi vấn đề liên quan đến việc bảo vệ những điều thầm kín riêng tư.

Vai Trò Thẩm Phán

Dựa trên luật pháp, thẩm phán có trách nhiệm ban án lệnh công bằng và vô tư.

Thẩm phán lắng nghe hai phía Công Tố Viện và luật sư biện hộ trình bày sự việc nhằm quyết định bản án nếu bị can nhận tội hay bị kết tội.

Bản án của thẩm phán đưa ra có thể bao gồm:

- quản chế (cho can phạm được tự do với một số điều kiện)
- phạt tiền
- phạt tù giam
- hoặc các hình thức khác

Hồ Sơ Tòa

Nhân viên làm việc trong tòa án (bao gồm cảnh sát tòa, thư ký, nhân viên phòng Lục Sự (Registry), ngoại trừ thẩm phán và bồi thẩm đoàn) có trách nhiệm quản lý mọi hồ sơ giấy tờ của mỗi vụ hình sự và duy trì trật tự tòa án.

Nhân viên dịch vụ tòa án biên soạn án lệnh của thẩm phán, bao gồm những hồ sơ sau đây:

- trát (hồ sơ chính thức) để truy bắt bị can

- quy định quản chế trong thời gian bị can được tạm tự do chờ ngày xét xử
- lệnh quản chế

Hồ sơ bản gốc sẽ được lưu lại tại tòa án nơi xét xử bị can.

Theo Đạo Luật đối với Nạn Nhân của Tội Ác (Victims of Crime Act), quý vị có quyền xin bản sao của các án lệnh quan trọng đối với sự an toàn của quý vị, cụ thể như án lệnh yêu cầu bị can không được tiếp xúc hoặc đến nhà quý vị. Những hồ sơ án lệnh đó miễn phí.

Giáo Dục Cải Tạo

Can phạm bị án quản chế phải lên trình diện nhân viên quản chế. Nhân viên quản chế có trách nhiệm:

- giám sát bị can trong thời gian đương sự được tạm thời tự do, chờ đợi xét xử
- giám sát can phạm
- soạn bản báo cáo trình lên thẩm phán đối với việc tại ngoại hầu tra – bail (tạm tự do chờ ngày xét xử) hoặc các vấn đề khác về bản án

- đệ trình lên Ban Xét Duyệt Tạm Tha (B.C. Parole Board) việc tạm trả tự do và quản thúc can phạm trong cộng đồng

Nhân viên quản chế có thể liên lạc với quý vị về việc tạm trả tự do cho can phạm chờ ngày xét xử hoặc các vấn đề khác về bản án của đương sự. Quý vị có thể quyết định trình bày với nhân viên quản chế những lo lắng của mình đối với vấn đề bị can được tạm thời tự do trong khi chờ xét xử, đối với bản án hoặc việc trả tự do sớm cho can phạm.

Trong một số trường hợp, đặc biệt nếu có nguy cơ bất an và nếu nhận thấy quyền của quý vị cần được ưu tiên hơn so với quyền giữ kín đời tư của can phạm, quý vị có thể được cho biết thêm nhiều điều về đương sự.

Theo Đạo Luật đối với Nạn Nhân của Tội Ác (Victims of Crime Act), quý vị có quyền được biết:

- thời gian can phạm khởi sự thụ án
- cách trình báo nhà chức trách nếu can phạm không tuân theo quy định quản chế hoặc các quy định tạm tha trong thời gian đợi xét xử
- cách liên lạc với các cơ quan có thẩm quyền quyết định hoặc thay đổi điều kiện tạm tha, hoặc có thẩm quyền trả tự do cho can phạm
- ngày tái xét hạn tù giam của can phạm
- việc tham gia trong quá trình tái xét hạn tù giam của can phạm

Nếu có những thắc mắc về việc can phạm được tạm thời tự do để chờ ngày xét xử, các vấn đề về bản án hoặc các vấn đề khác của đương sự, quý vị có thể liên lạc với Dịch Vụ Nạn Nhân (Victim Services), tại số điện thoại miễn phí 1-800-563-0808.

Nếu thẩm phán ban hành bản án tù giam dưới 2 năm, can phạm sẽ thụ án tại nhà giam tỉnh bang do Ban Cải Tạo (Corrections Branch) của Bộ Tư Pháp Tỉnh Bang quản lý. Nếu bản án tù giam 2 năm trở lên, can phạm sẽ thụ án tại nhà giam thuộc thẩm quyền liên bang do Ban Dịch Vụ Cải Tạo của Canada (Correctional Services of Canada) quản lý.

Theo Đạo Luật đối với Nạn Nhân của Tội Ác (Victims of Crime Act), quý vị có quyền được biết:

- địa điểm nơi can phạm bị giam
- ngày can phạm được trả tự do, thời gian được tự do và những quy định trong việc giám sát đương sự
- mọi thay đổi đối với điều kiện được trả tự do nếu bị can hoặc can phạm được trả tự do trong điều kiện có giám sát
- nơi can phạm cư trú ở British Columbia trong thời gian quản chế, tạm tha hoặc trong thời gian tạm thời được phép ra khỏi tù

Làm Sao Giữ Kín Đời Tư?

Đạo Luật về Quyền Thông Tin và Bảo Mật Đời Tư (The Freedom of Information and Protection of Privacy Act) bảo vệ đời sống riêng tư của quý vị. Không một ai được phép sử dụng những hiểu biết về cuộc sống riêng tư của quý vị mà không được quý vị chấp thuận. Những điều riêng tư ấy bao gồm:

- những điều có thể ảnh hưởng đến việc thực thi luật pháp
- hồ sơ của Công Tố Viên liên quan đến vụ việc hiện đang khiếu nại
- những điều có thể xâm phạm đến đời tư của người khác

Lưu ý: *Bổn phận của Công Tố Viên là phải cung cấp cho luật sư bào chữa mọi thông tin quan trọng liên quan tới vụ xét xử.*

Theo Đạo Luật đối với Nạn Nhân của Tội Ác (Victims of Crime Act), quý vị có quyền được xem mọi hồ sơ của quý vị lưu trữ trong các cơ quan tư pháp. Nếu muốn xem hồ sơ, quý vị liên lạc với văn phòng lưu trữ hồ sơ.

Lưu ý: Hồ sơ của Cảnh Sát Hoàng Gia (RCMP) thuộc thẩm quyền của đạo luật Quyền Thông Tin và Đời Tư Cá Nhân (Access to Information Act and Privacy Act) của liên bang.

Quý vị có quyền tìm hiểu lý do tại sao một cơ quan nhà nước lại không chịu tiết lộ cho quý vị những điều quý vị muốn tìm hiểu. Nếu cơ quan nói trên cho biết là không được phép tiết lộ những điều đó, quý vị có thể viết thư cho:

Information and Privacy Commissioner
4th Floor, 1675 Douglas Street, Victoria,
B.C. V8V 1X4 đề nghị xin được xem
quyết định đó.

Muốn tìm hiểu thêm về Đạo Luật về Quyền Tự Do Thông Tin Bảo Mật và Bảo Mật Đời Tư (Freedom of Information and Protection of Privacy Act) xin gọi:

**Ministry of Attorney General
Information and Privacy
Office**
Phone: (250) 387-6898
Fax: (250) 953-3559

Nếu Tôi Có Điều Khiếu Nại Thì Sao?

Nhân viên làm việc trong các cơ quan tư pháp phải tuân theo những quy định của Đạo Luật đối với Nạn Nhân của Tội Ác (Victims of Crime Act)

Quý vị có quyền khiếu nại lên thanh tra nhà nước (Ombudsman) nếu cảm thấy rằng nhân viên làm việc trong các cơ quan tư pháp đã không thực hiện đúng quy định.

Lưu ý: Công việc điều tra của cảnh sát hoặc quyết định của Công Tố Viên không thuộc phạm vi thẩm quyền của Đạo Luật Thanh Tra (Ombudsman Act)

**Office of the Ombudsman in
Victoria**
Phone: (250) 387-5855
Fax: (250) 387-0198

Ai có thể giúp đỡ nếu tôi không nói được tiếng Anh?

Trong phần “Community Services” tại những trang đầu của cuốn niên giám điện thoại có danh sách các tổ chức dưới đây. Những tổ chức khác trong đó có các cơ quan chính phủ nằm trong trang xanh (blue pages) hoặc trang trắng (white pages) của cuốn niên giám điện thoại.

Nếu không tìm thấy số điện thoại của một tổ chức nào đó, quý vị nói chuyện với nhân viên làm việc cộng đồng hoặc đến thư viện địa phương nhờ giúp đỡ. Nếu tổ chức có danh sách dưới đây không có nhân viên nói tiếng Việt, nhờ bạn bè gọi điện thoại giùm hoặc đi cùng đến gặp tổ chức ấy.

Tìm Thông Dịch Viên

Những cơ quan sau đây có nhân viên nói tiếng Việt. Gọi văn phòng gần nơi quý vị cư trú:

Abbotsford

Abbotsford
Community Services (604) 859-7681

Burnaby

Vancouver and Lower
Mainland Multicultural
Family Support Services (604) 436-1025

Chilliwack

Chilliwack Community
Services (604) 792-7376

Kamloops

Kamloops Cariboo Regional
Immigrant Society (250) 372-0855

Kelowna

Multicultural Society
of Kelowna (250) 762-2155

Nanaimo

Central Vancouver Island
Multicultural Society (250) 753-6911

Prince George

Immigrant and
Multicultural Services
Society (250) 562-2900

Richmond

Richmond
Multicultural Concerns
Society (604) 279-7160

Surrey

Surrey-Delta Immigrant
Services Society (604) 597-0205
• Multicultural Women’s
Program (604) 507-2260

Vancouver

Immigrant Services
Society of
British Columbia (604) 684-7498
MOSAIC (604) 254-9626

Victoria

Inter-Cultural Association
of Greater Victoria (250) 388-4728
Victoria Immigrant
and Refugee Centre (250) 361-9433

**Victim Information Line (Đường Giây
Thông Tin cho Nạn Nhân)**
Số điện thoại miễn phí: 1-800-563-0808
Giờ làm việc: 8:30 sáng đến 7:30 tối
Thứ Hai đến Thứ Sáu

Muốn xin thêm tài liệu này quý vị có thể
gửi thư đường bưu điện hoặc
điện thư (fax) theo địa chỉ dưới đây:

Ministry of Attorney General
Communications and Education Division
10th Floor, 1001 Douglas Street
Victoria, B.C. V8V 1X4
Fax: (250) 387-1753

Quyền của Quý Vị nếu là Nạn Nhân của Tội Ác

(Your Rights if You Are a
Victim of Crime)

Đạo Luật Đối Với Nạn Nhân
Của Tội Ác
(Victims of Crime Act)

Xin lưu ý:

Sách này chỉ cung cấp những hiểu biết chung và không đầy đủ như những điều luật mà sách đã tham dẫn. Đây không phải là bản luật pháp. Những điều lệ và quy định có liên hệ cần phải được tham khảo nhằm mục đích diễn giải và áp dụng luật pháp. Tác giả cũng như những cơ quan phân phát tài liệu này không bảo đảm tính chính xác pháp lý và không chịu trách nhiệm do sự thiệt thòi mất mát, bất tiện mà người sử dụng phải chịu.

